

Список використаних джерел

1. Баженов Є. Структурно-логічна модель побудови комплаєнс-системи в освітній галузі. Актуальні проблеми економіки. 2022. № 8 (254). С. 13-24 <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2022-1-254-13-24>.
2. Жураховська Л. В. Автоматизація побудови матриці відповідності «дисципліни – компетентності» (на прикладі освітньої програми «фінансове посередництво»). Technology Audit and Production Reserves. 2021. № 4(4(60)). С. 15–18. <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2021.237758>
3. Маковоз О., Коваль, Д. Теоретичні основи визначення поняття «комплаєнс менеджмент». *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*. 2023. № 17(34). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-17\(34\)-14](https://doi.org/10.33296/2707-0654-17(34)-14)

Скічко Ірина Анатоліївна

асистент кафедри публічно-правових дисциплін
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ЗАСТОСУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНИХ МЕТОДІВ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

Корупція є серйозною загрозою для стабільності та ефективності державного управління, особливо в правоохоронних органах, які повинні забезпечувати правопорядок та дотримання закону. Вона може набувати різних форм, таких як хабарництво, зловживання службовим становищем, вимагання, фальсифікація доказів та маніпулювання інформацією.

Сфера діяльності правоохоронних органів є надзвичайно широкою за обсягом і багатофункціональною за змістом. Відповідно, факти корупції у системі правоохоронних органів особливо негативно вражають суспільство і громадськість, підривають довіру громадян до всієї системи правоохоронних органів та державних інституцій [1]. Нерідко корупція в правоохоронних органах пов'язана з організованою злочинністю, що створює ще більшу загрозу для суспільства.

Для боротьби з корупцією застосовуються різні методи, які включають законодавчі заходи, підвищення прозорості, впровадження сучасних технологій, громадський контроль і міжнародну співпрацю. Також, є прикладні цілі запобігання корупції, які визначені в Антикорупційній стратегії. Вони спрямовуються на вирішення конкретних проблем в різних сферах суспільного життя, зокрема в правоохоронних органах. Завдання запобігання корупції конкретизують шляхи і засоби досягання цілей [2]. Одним із ключових підходів до подолання корупції є вдосконалення нормативно-правової бази, що забезпечує суворе покарання за хабарництво та зловживання владою. Антикорупційне законодавство має передбачати суворі механізми контролю за доходами та витратами посадових осіб, а також ефективні заходи щодо врегулювання конфлікту інтересів. Важливим аспектом є створення незалежних органів, які здійснюють контроль за

дотриманням антикорупційних норм та розслідуванням відповідних злочинів.

Прозорість діяльності правоохоронних органів є одним із найефективніших методів боротьби з корупцією. Відкритість у прийнятті рішень, обов'язкове декларування доходів та майна співробітників, а також проведення незалежного аудиту значно зменшують можливість зловживань. Використання електронних систем управління справами, відеофіксація допитів і судових засідань, автоматизований розподіл справ між слідчими та суддями мінімізують людський фактор і корупційні ризики. Доступ громадян до інформації про діяльність правоохоронних органів через офіційні вебсайти, звітність у відкритому доступі та незалежні розслідування сприяють підвищенню рівня довіри суспільства та зміцненню верховенства права.

Важливу роль у запобіганні корупції відіграє професійна етика та освіта правоохоронців. Введення обов'язкових навчальних програм з антикорупційних стандартів, запровадження етичних кодексів та забезпечення гідних умов праці допомагають формувати правосвідомих та відповідальних співробітників. Якщо правоохоронці мають стабільний соціальний захист, вони менш схильні до корупційних правопорушень.

Громадський контроль є ще одним дієвим механізмом боротьби з корупцією. Антикорупційні організації, журналістські розслідування та створення гарячих ліній для повідомлень про корупцію сприяють викриттю корупційних схем та змушують правоохоронні органи працювати чесно. Засоби масової інформації відіграють важливу роль у виявленні правопорушень, привертаючи увагу суспільства та стимулюючи владу до впровадження реформ. Міжнародна співпраця також є необхідною складовою антикорупційної стратегії, адже вона дозволяє переймати успішний досвід інших країн та залучати додаткові ресурси для боротьби з корупцією.

Одним із важливих аспектів антикорупційної політики є захист викривачів, тобто осіб, які повідомляють про корупційні злочини. Вони часто стикаються з погрозами та переслідуванням, тому держава повинна забезпечувати їхню анонімність та безпеку [3]. У багатьох країнах діють спеціальні програми для таких осіб, що сприяє збільшенню кількості викритих злочинів та зміцненню довіри громадян до правоохоронної системи.

Важливим фактором у зниженні рівня корупції є розвиток культури нетерпимості до неї. Освітні кампанії, тренінги для співробітників правоохоронних органів і популяризація чесності у суспільстві сприяють формуванню негативного ставлення до будь-яких проявів корупції. Виховання громадянської свідомості та розуміння наслідків корупційних дій допомагає створити суспільство, в якому корупція втрачає своє підґрунтя.

Також варто відзначити, що міжнародні організації, такі як ООН, Європейський Союз та Група держав проти корупції (GRECO), активно сприяють розробці та впровадженню антикорупційних стандартів у

правоохоронних органах. Співпраця з міжнародними структурами дозволяє отримувати додаткові ресурси, експертну допомогу та брати участь у програмах, спрямованих на зміцнення інституційної спроможності правоохоронних органів.

Таким чином, боротьба з корупцією у правоохоронних органах має бути комплексною і системною. Лише завдяки поєднанню жорсткого законодавчого контролю, технологічних рішень, підвищення рівня професійної етики, міжнародного співробітництва та активної участі громадянського суспільства можна досягти суттєвих результатів у викоріненні цього явища. Створення ефективної антикорупційної системи забезпечить підвищення рівня довіри громадян до правоохоронних органів та зміцнить верховенство права.

Список використаної літератури

1. Плекан В. Особливості та причини виникнення корупції в правоохоронних органах України. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 4. С. 232

2. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки : Закон України від 14.10.2014 р. № 1699-VII . URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1699-18> (дата звернення 23.03.2025 р.)

3. Бондаренко О.С., Янішевська К.С., Миргород-Карпова В.В. Антикорупційна спеціалізація в діяльності прокуратури: інституційні та правові засади. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренко. 2023. № 1 (101). С.36-48.

Скрипник Дмитро Юрійович

здобувач ступеня вищої освіти магістр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Заболотний Андрій Володимирович

кандидат наук з державного управління,
старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

РОЛЬ ПРЕЗИДЕНТА У ФОРМУВАННІ ЕФЕКТИВНОГО КОМПЛАСНСУ ТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Роль Президента у формуванні ефективної системи запобігання корупції є надзвичайно важливою, оскільки саме Президент відповідно до Конституції України виконує функції гаранта державного суверенітету, територіальної цілісності, дотримання Конституції, прав і свобод людини й